

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie piątym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Zarządzanie bezpieczeństwem w środowisku pracy

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: szkolnictwo branżowe

Data włączenia do ZSK: 2019-09-01

Branża w szkolnictwie branżowym: ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia (BPO)

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji zawodowej

Informacje o kwalifikacji

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do egzaminu przystąpić mogą: 1. uczniowie i absolwenci branżowych szkół I stopnia, uczniowie i absolwenci 4-letnich techników oraz uczniowie, słuchacze i absolwenci szkół policealnych, rozpoczynający kształcenie w klasie I tych szkół od roku 2017/2018, a w kolejnych latach w kolejnych klasach/semestrach tych szkół, 2. uczniowie i absolwenci 5-letniego technikum rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły od roku 2019/2020, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 3. uczniowie i absolwenci 2-letniej branżowej szkoły II stopnia, rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły począwszy od roku szkolnego 2020/2021, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 4. osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), na których kształcenie rozpocznie się nie wcześniej niż 1 stycznia 2020 r., 5. osoby spełniające warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych – od dnia 1 listopada 2025 r., 6. osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia uwzględnił wymagania w podstawie programowej kształcenia w zawodach, zgłoszonych przez starostę do komisji egzaminacyjnej – od dnia 1 listopada 2025 r.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Świadectwo potwierdzające uzyskanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego albo ukończenie 18 roku życia

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Bezterminowo

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

Kod kwalifikacji (do 2020 roku)

5C01900424

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13368

Efekty uczenia się

Zestawy efektów uczenia się

1) Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Opisuje zakres praw i obowiązków pracownika oraz pracodawcy wynikających z przepisów

dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. analizuje podstawowe przepisy prawa, prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową i ochroną środowiska
- b. wskazuje prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
- c. wskazuje prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
- d. opracowuje procedury postępowania z zakresu ochrony pracy
- e. wskazuje prawa i obowiązki pracownika, który uległ wypadkowi przy pracy
- f. wskazuje rodzaje świadczeń z tytułu wypadku przy pracy
- g. wskazuje prawa i obowiązki pracownika, który zachorował na chorobę zawodową
- h. wskazuje rodzaje świadczeń z tytułu choroby zawodowej

2. Rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia instytucje działające w zakresie ochrony pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- b. identyfikuje zadania i uprawnienia instytucji zajmujących się ochroną pracy i ochroną środowiska
- c. rozróżnia regulacje wewnątrzzakładowe związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią
- d. stosuje przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska podczas wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy

3. Przewiduje zagrożenia dla zdrowia lub życia człowieka oraz mienia i środowiska związane z wykonywaniem zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. identyfikuje źródła zagrożeń w wybranych procesach pracy
- b. określa skutki zagrożeń w wybranych procesach pracy
- c. identyfikuje czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe występujące na określonych stanowiskach pracy oraz ich źródła i skutki oddziaływania
- d. ocenia wprowadzane do użytku substancje, stosowane materiały i procesy technologiczne pod względem szkodliwości dla zdrowia i zagrożeń wypadkowych

4. Identyfikuje czynniki środowiska pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia czynniki fizyczne, biologiczne, chemiczne i psychofizyczne występujące w środowisku pracy oraz rozpoznaje zagrożenia związane z występowaniem tych czynników

- b. rozpoznaje skutki oddziaływania czynników fizycznych na organizm człowieka, w tym prądu elektrycznego, hałasu, mikroklimatu gorącego i zimnego
- c. wskazuje skutki oddziaływania czynników chemicznych na organizm człowieka, w tym toksycznych, drażniących, uczulających, rakotwórczych, mutagennych i teratogennych
- d. wskazuje skutki oddziaływania czynników biologicznych na organizm człowieka, w tym wirusów, bakterii, grzybów, pasożytów
- e. wskazuje skutki oddziaływania czynników psychofizycznych na organizm człowieka, w tym obciążenia fizycznego, obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego, monotonii i stresu

5. Rozpoznaje i reaguje na zagrożenia wynikające z prowadzenia prac budowlanych i transportowych

Kryteria weryfikacji:

- a. określa zagrożenia powstające podczas prac budowlanych i transportowych
- b. identyfikuje zagrożenia wynikające z prowadzenia prac budowlanych
- c. identyfikuje zagrożenia wynikające z prowadzenia prac transportowych
- d. wskazuje sposoby eliminowania nieprawidłowego wykonywania prac budowlanych i transportowych
- e. przewiduje i prognozuje skutki zagrożeń występujących podczas prac budowlanych
- f. przewiduje i prognozuje skutki zagrożeń występujących podczas prac transportowych

6. Stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań

Kryteria weryfikacji:

- a. wykorzystuje pakiet programów biurowych do opracowywania dokumentacji związanej z wykonywaniem zadań zawodowych technika bezpieczeństwa i higieny pracy
- b. stosuje programy komputerowe do oceny zagrożeń i ryzyka zawodowego
- c. wykorzystuje zasoby internetu do gromadzenia materiałów i literatury popularyzującej problematykę bezpieczeństwa i higieny pracy

7. Określa zasady doboru środków ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje funkcje odzieży ochronnej
- b. rozpoznaje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej stosowane podczas wykonywania zadań na różnych stanowiskach pracy
- c. dobiera typowe środki ochrony indywidualnej i zbiorowej do rodzaju wykonywanych prac

8. Rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia cele normalizacji krajowej
- b. wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy
- c. rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej
- d. korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

9. Udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego
- b. ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego
- c. zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku
- d. układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej
- e. powiadamia odpowiednie służby
- f. prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie
- g. prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar
- h. wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji

2) Monitorowanie przestrzegania przepisów prawa określających wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Wskazuje odpowiedzialność pracodawcy i pracownika w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje odpowiedzialność pracodawcy w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy
- b. wskazuje odpowiedzialność pracownika w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy

2. Monitoruje stosowanie przepisów ochrony pracy dotyczących kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia przepisy ochrony pracy dotyczące kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych
- b. nadzoruje stosowanie przepisów ochrony pracy dotyczące kobiet, młodocianych i niepełnosprawnych

3. Monitoruje stosowanie przepisów ochrony pracy dotyczących uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoznaje przepisy ochrony pracy dotyczące uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem
- b. kontroluje stosowanie przepisów ochrony pracy dotyczące uprawnień pracowników związanych z rodzicielstwem

4. Opracowuje regulaminy i instrukcje ogólne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. sporządza instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dla określonych stanowisk pracy
- b. sporządza regulaminy i instrukcje ogólne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do pomieszczeń pracy

5. Sprawdza prawidłowość przydziału odzieży i obuwia roboczego oraz środków ochrony indywidualnej zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi zawartymi w regulacjach wewnątrzzakładowych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia środki ochrony indywidualnej według kryterium przynależności do grupy zagrożeń, przed którymi środki mają chronić pracownika
- b. wskazuje środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze niezbędne podczas wykonywania zadań zawodowych na danym stanowisku pracy
- c. dobiera środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze zgodnie z przepisami prawa i wytycznymi zawartymi w regulacjach wewnątrzzakładowych

3) Doskonalenie ergonomicznych warunków pracy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Charakteryzuje cele i zadania ergonomii

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia rodzaje wymagań ergonomicznych
- b. określa znaczenie ergonomii koncepcyjnej i korekcyjnej

2. Przeprowadza ocenę ergonomiczną stanowiska pracy wybraną metodą

Kryteria weryfikacji:

- a. interpretuje wskaźniki wydolnościowe człowieka
- b. rozpoznaje czynniki obciążenia psychicznego pracą
- c. ocenia obciążenie fizyczne pracownika na stanowiskach pracy
- d. analizuje przyczyny zmęczenia fizycznego i psychicznego pracowników
- e. formułuje wnioski i zalecenia wynikające z obciążenia układu mięśniowo-szkieletowego na stanowisku pracy

3. Określa stanowiska pracy wymagające specyficznych predyspozycji psychomotorycznych

Kryteria weryfikacji:

- a. określa charakterystyczne etapy, które można wyodrębnić w procesie pracy
- b. wymienia stanowiska pracy wymagające specyficznych predyspozycji psychomotorycznych pracowników
- c. określa zasady doboru pracowników na dane stanowisko pracy

4. Rozpoznaje obciążenie psychiczne człowieka na stanowisku pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. określa rolę zmysłów w odbiorze informacji podczas wykonywania zadań zawodowych
- b. rozróżnia efekt fizjologicznego obciążenia człowieka pracą
- c. wyjaśnia rolę systemu nerwowego człowieka w procesie pracy

5. Opisuje objawy występujące w przypadku monotonii i zmęczenia człowieka

Kryteria weryfikacji:

- a. ocenia monotypowość ruchów roboczych na stanowisku pracy
- b. rozpoznaje charakterystyczne objawy występujące w przypadku monotonii i zmęczenia
- c. wymienia charakterystyczne objawy występujące w przypadku obciążenia pracą monotypową na stanowisku pracy
- d. wskazuje czynniki zaburzające prawidłowe warunki odbioru informacji lub wykonywania czynności przy zaangażowaniu zmysłów człowieka
- e. wymienia czynniki wpływające na proces zmęczenia człowieka

6. Określa intelektualne i psychomotoryczne predyspozycje pracowników wymagane do wykonywania określonych zadań

Kryteria weryfikacji:

- a. określa wpływ procesów emocjonalno-motywacyjnych na sprawność działania człowieka
- b. rozpoznaje fizyczne predyspozycje pracowników wymagane do wykonywania określonych zadań
- c. określa wpływ predyspozycji psychomotorycznych pracowników do wykonywania określonych zadań

7. Charakteryzuje relacje zachodzące w układzie człowiek - maszyna - środowisko

Kryteria weryfikacji:

- a. identyfikuje relacje zachodzące w układzie człowiek - maszyna - środowisko
- b. rozróżnia funkcje człowieka w układzie człowiek - maszyna
- c. rozróżnia funkcje człowieka w układzie człowiek - środowisko

8. Udziela porad w zakresie wyposażania pomieszczeń produkcyjnych i organizowania stanowisk pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii

Kryteria weryfikacji:

- a. stosuje dokumentację techniczną do korygowania elementów stanowisk pracy
- b. dobiera środki i materiały wspomagające organizację stanowisk pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii

4) Opracowywanie i opiniowanie planów modernizacji i rozwoju zakładu pracy zapewniających poprawę stanu bezpieczeństwa i higieny pracy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Definiuje podstawowe pojęcia z zakresu rysunku technicznego

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoznaje uproszczenia rysunkowe typowych części maszyn
- b. odczytuje rysunki techniczne
- c. odczytuje schematy blokowe prostych połączeń elektrycznych i kinematycznych
- d. korzysta z oprogramowania do komputerowego wspomagania projektowania
- e. posługuje się normami dotyczącymi rysunku technicznego

2. Stosuje przepisy prawa w zakresie organizowania obiektów, pomieszczeń i stanowisk pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia podstawowe wymagania prawa budowlanego w zakresie budowy obiektów budowlanych i pomieszczeń pracy
- b. posługuje się dokumentacją do projektowania i organizowania stanowisk pracy
- c. wskazuje działania zapobiegające zagrożeniom wynikającym z niedostosowania obiektów, pomieszczeń i stanowisk pracy do przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- d. określa wymagania, jakie muszą spełniać obiekty pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy
- e. określa wymagania, jakie muszą spełniać pomieszczenia pracy pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy
- f. określa wymagania, jakie muszą spełniać stanowiska pracy pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy
- g. wymienia zagrożenia wynikające z niedostosowania obiektów, pomieszczenia i stanowiska pracy do przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy
- h. formułuje wnioski z przeglądów stanowisk pracy pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy
- i. wykonuje szkice rozmieszczenia maszyn i urządzeń na stanowisku pracy

3. Charakteryzuje pojęcia związane z eksploatacją obiektów technicznych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia pojęcia związane z eksploatacją obiektów technicznych
- b. rozpoznaje działania składające się na proces eksploatacji obiektów technicznych
- c. wykorzystuje dokumentację techniczną i technologiczną w celu wykonywania zadań zawodowych

4. Stosuje przepisy prawa energetycznego w zakresie organizowania stanowisk pracy zgodnie z bezpieczeństwem i higieną pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje wymagania bezpieczeństwa eksploatacji instalacji i urządzeń
- b. wykonuje szkice rozmieszczenia instalacji elektrycznych na stanowisku pracy

5. Charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu elektrotechniki

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia wielkości elektryczne i ich jednostki
- b. stosuje podstawowe prawa elektrotechniki: prawo Ohma, prawa Kirchhoffa
- c. charakteryzuje pojęcia związane z doбором kabli i przewodów elektrycznych
- d. rozróżnia podstawowe zabezpieczenia elektryczne maszyn i urządzeń
- e. rozpoznaje nieprawidłowości w pracy urządzeń elektrycznych

- f. rozróżnia parametry zabezpieczeń elektrycznych
- g. wskazuje przyczyny uruchomienia zabezpieczeń elektrycznych

6. Identyfikuje podstawowe prawa mechaniki

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia pojęcia z zakresu konstrukcji maszyn i urządzeń
- b. wskazuje zastosowanie połączeń rozłącznych i nierozłącznych
- c. wymienia wymagania wytrzymałościowe

7. Charakteryzuje wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z eksploatacją maszyn i urządzeń mechanicznych, elektrycznych oraz aparatury chemicznej

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia podstawowe zasady i wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy związane z eksploatacją maszyn i innych urządzeń technicznych oraz aparatury chemicznej
- b. rozróżnia przepisy prawa w zakresie wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy związane z eksploatacją maszyn i urządzeń technicznych oraz aparatury chemicznej
- c. wskazuje sposoby eliminowania zagrożeń powstałych w trakcie eksploatacji maszyn i urządzeń technicznych oraz aparatury chemicznej

8. Charakteryzuje wymagania minimalne dotyczące maszyn i urządzeń technicznych pod względem zgodności z przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia rodzaje maszyn i urządzeń technicznych, dla których konieczne jest stosowanie wymagań zasadniczych
- b. rozróżnia urządzenia ochronne maszyn i urządzeń technicznych
- c. wykonuje czynności związane z kontrolą maszyn i urządzeń technicznych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

9. Wykorzystuje urządzenia biurowe i pakiet programów biurowych do opracowywania dokumentacji związanej z wykonywaniem zadań zawodowych technika bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. posługuje się urządzeniami biurowymi
- b. korzysta z elektronicznych usług administracji publicznej

- c. stosuje programy komputerowe wspomagające sporządzanie dokumentacji zawodowej
- d. wykorzystuje zasoby internetu do gromadzenia materiałów i literatury dotyczącej problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy

5) Ocena ryzyka zawodowego

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Korzysta z dokumentacji technicznej, norm oraz przepisów prawa dotyczących oceny ryzyka zawodowego

Kryteria weryfikacji:

- a. stosuje przepisy prawa dotyczące oceny ryzyka zawodowego
- b. formułuje cele oceny ryzyka zawodowego

2. Klasyfikuje zagrożenia występujące podczas wykonywania zadań zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia czynniki fizyczne, chemiczne, biologiczne i psychofizyczne według ich rodzaju i ciężkości, występujące podczas wykonywania zadań zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy
- b. identyfikuje czynniki niebezpieczne, szkodliwe i uciążliwe występujące podczas wykonywania zadań zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy

3. Identyfikuje źródła i skutki zagrożeń występujących podczas wykonywania zadań zawodowych na poszczególnych stanowiskach pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoznaje źródła zidentyfikowanych zagrożeń występujących na danym stanowisku pracy
- b. opisuje skutki zidentyfikowanych zagrożeń na danym stanowisku pracy

4. Organizuje we współpracy z laboratoriami badania i pomiary czynników środowiska pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. odczytuje wyniki badań i pomiarów czynników środowiska pracy
- b. ocenia na podstawie wyników badań i pomiarów czynników środowiska pracy wprowadzane w zakładzie pracy

- surowce, materiały i procesy technologiczne pod względem ich szkodliwości dla zdrowia i zagrożeń wypadkowych
- c. sporządza dokumentację w zakresie pomiarów i badań czynników środowiska pracy
- d. interpretuje wyniki pomiarów czynników środowiska pracy

5. Wskazuje działania związane z oceną ryzyka zawodowego

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia metody oceny ryzyka zawodowego
- b. przygotowuje plan oceny ryzyka zawodowego dla zakładu pracy
- c. określa etapy oceny ryzyka zawodowego
- d. dobiera metodę oceny ryzyka zawodowego
- e. szacuje ryzyko i wyznacza jego dopuszczalność dla zidentyfikowanych zagrożeń
- f. ocenia ryzyko zawodowe na stanowiskach pracy

6. Określa sposoby eliminowania lub ograniczania zagrożeń wynikających z oceny ryzyka zawodowego

Kryteria weryfikacji:

- a. dobiera i wskazuje odpowiednie metody eliminowania zagrożeń wypadkowych
- b. określa sposoby eliminowania lub ograniczania niekorzystnego wpływu na pracownika czynników chemicznych, fizycznych, biologicznych i psychofizycznych występujących w środowisku pracy
- c. określa niezbędne działania techniczne na podstawie wniosków wynikających z oceny ryzyka zawodowego
- d. określa niezbędne działania organizacyjne na podstawie wniosków wynikających z oceny ryzyka zawodowego
- e. stosuje sposoby ograniczania zagrożeń wynikających z oceny ryzyka zawodowego

7. Przygotowuje dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego

Kryteria weryfikacji:

- a. przygotowuje listy do analizy i oceny zagrożeń w środowisku pracy
- b. tworzy arkusze oceny zagrożeń w środowisku pracy
- c. sporządza kartę oceny ryzyka zawodowego
- d. opracowuje dokumentację potwierdzającą przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego i zapoznanie pracowników z oceną ryzyka na stanowisku pracy

6) Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Ocenia zdarzenia zgodnie z definicją wypadku przy pracy i choroby zawodowej

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje przepisy prawa dotyczące wypadków przy pracy
- b. klasyfikuje wypadki przy pracy
- c. wskazuje cechy charakteryzujące wypadek przy pracy
- d. opisuje działania, jakie należy podjąć w razie podejrzenia choroby zawodowej
- e. stosuje procedury dotyczące chorób zawodowych

2. Określa zakres obowiązków pracodawcy w przypadku zaistnienia wypadku przy pracy oraz w razie wystąpienia choroby zawodowej

Kryteria weryfikacji:

- a. interpretuje obowiązki pracodawcy w razie wystąpienia wypadku przy pracy
- b. interpretuje obowiązki pracodawcy w razie wystąpienia choroby zawodowej
- c. wskazuje obowiązki pracodawcy w razie wypadku przy pracy
- d. opisuje działania, jakie należy podjąć w razie wystąpienia wypadku przy pracy
- e. wskazuje obowiązki pracodawcy w razie podejrzenia choroby zawodowej

3. Ustala okoliczności i przyczyny wypadku przy pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia metody ustalania przyczyn wypadku przy pracy
- b. rozróżnia przyczyny bezpośrednie i pośrednie wypadku przy pracy
- c. sporządza listę przyczyn technicznych wypadku przy pracy
- d. sporządza listę przyczyn organizacyjnych wypadku przy pracy
- e. sporządza listę przyczyn ludzkich wypadku przy pracy

4. Sporządza dokumentację powypadkową

Kryteria weryfikacji:

- a. kompletuje dokumenty dotyczące okoliczności wypadku
- b. sporządza dokumentację powypadkową
- c. opracowuje wnioski i zalecenia profilaktyczne dotyczące wypadków przy pracy

5. Określa działania zapobiegawcze z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. określa działania zapobiegawcze z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych
- b. opracowuje środki zapobiegające wystąpieniu wypadku przy pracy
- c. opracowuje środki zapobiegające zachorowaniu na chorobę zawodową

7) Organizowanie i prowadzenie szkoleń wstępnych oraz popularyzacja problematyki bezpieczeństwa i higieny pracy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Charakteryzuje podstawowe pojęcia z zakresu uczenia się dorosłych

Kryteria weryfikacji:

- a. określa zasady kształcenia dorosłych
- b. określa czynniki sprzyjające pozytywnemu nastawieniu pracownika do procesu szkolenia
- c. ustala potrzeby szkoleniowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

2. Określa cele ogólne szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy zgodnie z przepisami prawa

Kryteria weryfikacji:

- a. różnicuje cele kształcenia w kategoriach wiedzy, umiejętności i postaw
- b. określa szczegółowe cele kształcenia
- c. różnicuje cele szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla określonej grupy pracowników
- d. dokonuje operacjonalizacji celów szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla określonej grupy pracowników

3. Dostosowuje formy i treści kształcenia do celów szkolenia i specyfiki grupy szkoleniowej

Kryteria weryfikacji:

- a. opracowuje program szkolenia oraz określa warunki realizacji treści kształcenia
- b. opracowuje program instruktażu ogólnego dla określonej grupy pracowników w zakresie treści nauczania
- c. dostosowuje formę szkolenia do specyfiki grupy szkoleniowej

4. Stosuje nowoczesne metody nauczania i środki dydaktyczne podczas prowadzenia szkoleń w

zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia metody aktywizujące podczas prowadzenia szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy
- b. dobiera metody aktywizujące do celu szkolenia i możliwości odbiorcy
- c. dobiera środki dydaktyczne do celów szkolenia i specyfiki grupy docelowej

5. Przygotowuje materiały popularyzujące problematykę z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. określa formy popularyzacji zagadnień bezpieczeństwa i higieny stosowane w zakładzie pracy
- b. korzysta z polskich i zagranicznych materiałów pomocniczych na temat bezpieczeństwa i higieny pracy
- c. dostosowuje treści w materiałach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy do zmian w prawie pracy i aktualnego stanu wiedzy

6. Sporządza dokumentację szkoleń różnych grup pracowniczych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia rodzaje dokumentacji szkoleniowej z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy
- b. opracowuje program i harmonogram szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy dla określonej grupy pracowników
- c. sporządza kartę szkolenia wstępnego
- d. sporządza rejestry szkoleń różnych grup pracowniczych

8) Język obcy zawodowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych) umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem; b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie; c) z dokumentacją związaną z danym zawodem; d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy; b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych; c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych; d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem

zadań zawodowych; e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta

2. Rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje, filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka; b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)

Kryteria weryfikacji:

- a. określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu
- b. znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje
- c. rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu
- d. układa informacje w określonym porządku

3. Samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję); b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem - według wzoru)

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi
- b. przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)
- c. wyraża i uzasadnia swoje stanowisko
- d. stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze
- e. stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji

4. Uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych - reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych; b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę
- b. uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia
- c. wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób
- d. prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi
- e. pyta o upodobania i intencje innych osób
- f. stosuje zwroty i formy grzecznościowe
- g. dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji

5. Zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)
- b. przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym
- c. przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub tym języku obcym nowożytnym
- d. przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał np. prezentację

6. Wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem obcym nowożytnym; b) współdziała w grupie; c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym; d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne

Kryteria weryfikacji:

- a. korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego
- b. współdziała z innymi osobami realizując zadania językowe
- c. korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych
- d. identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy
- e. wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa
- f. upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne

9) Kompetencje personalne i społeczne

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przestrzega reguł i procedur obowiązujących w środowisku pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
- b. przyjmuje odpowiedzialność za powierzone informacje zawodowe
- c. określa konsekwencje nieprzestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
- d. przestrzega zasad rzetelności, lojalności i kultury osobistej
- e. przestrzega zasad etycznych i prawnych związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych
- f. stosuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami

2. Planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje cele planowanego zadania
- b. ustala harmonogram wykonania zadań
- c. realizuje zadania zgodnie z planem
- d. weryfikuje planowane działania
- e. ponosi odpowiedzialność za wykonywane zadania

3. Wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany

Kryteria weryfikacji:

- a. podaje przykłady rozwiązań problemu
- b. proponuje nowe i nietypowe rozwiązanie problemu
- c. korzysta z opinii i pomysłów innych członków zespołu

4. Stosuje pozytywne sposoby radzenia sobie z emocjami i stresem

Kryteria weryfikacji:

- a. stosuje techniki radzenia sobie ze stresem
- b. wskazuje najczęstsze przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej
- c. przedstawia różne formy zachowań asertywnych jako sposobów radzenia sobie ze stresem

5. Charakteryzuje zestaw umiejętności i kompetencji niezbędnych w wybranym zawodzie

Kryteria weryfikacji:

- a. ocenia swoje umiejętności i kompetencje w praktyce
- b. podaje przykłady możliwości rozwoju zawodowego
- c. przewiduje konsekwencje swoich działań i innych członków zespołu

6. Opisuje typowe strategie i taktyki negocjacyjne

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje zachowania człowieka przy prowadzeniu negocjacji
- b. negocjuje prostą umowę lub porozumienie

7. Charakteryzuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej

Kryteria weryfikacji:

- a. stosuje właściwe formy komunikacji interpersonalnej
- b. przestrzega zasad prowadzenia dyskusji
- c. stosuje komunikację werbalną i niewerbalną
- d. stosuje formy grzecznościowe w mowie i piśmie
- e. właściwie interpretuje mowę ciała w komunikacji interpersonalnej
- f. stosuje aktywne metody słuchania

8. Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia potrzebę kształcenia ustawicznego przez całe życie
- b. wskazuje rodzaje i możliwości doskonalenia się w zawodzie
- c. planuje karierę zawodową

9. Współpracuje w zespole

Kryteria weryfikacji:

- a. współorganizuje pracę zespołu
- b. dzieli się zadaniami
- c. przestrzega zasad współpracy w zespole

10) Organizacja pracy małych zespołów

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Stosuje zasady współdziałania w zespole

Kryteria weryfikacji:

- a. określa zadania członków zespołu
- b. mobilizuje współpracowników do wykonywania zadań
- c. przygotowuje analizę pracy członków zespołu
- d. monitoruje pracę zespołu

2. Kieruje pracą zespołu z uwzględnieniem indywidualności jednostki i grupy

Kryteria weryfikacji:

- a. wydaje polecenia członkom grupy z uwzględnieniem kwalifikacji zawodowych
- b. argumentuje swoje decyzje w rozmowach ze współpracownikami
- c. modyfikuje działania w oparciu o wspólnie wypracowane stanowisko

3. Wskazuje wpływ postępu technicznego na doskonalenie jakości działań

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje nowe rozwiązania i techniki organizacji występujące w branży
- b. stosuje rozwiązania usprawniające pracę
- c. dokonuje prostych modernizacji stanowiska pracy w zakresie poprawy bezpieczeństwa pracy

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

#	Instytucje certyfikujące (IC)	Instytucje walidujące
1	Okręgowe Komisje Egzaminacyjne	
2	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży	
3	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku	
4	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie	
5	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu	

Instytucje certyfikujące (IC)

Instytucje
walidujące

- 6 Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
- 7 Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu
- 8 Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie
- 9 Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Edukacji